

रेटिनोपथी ऑफ प्रीमॅच्युरिटी

पालकांसाठी फोटो मार्गदर्शक

तुमचे बाळ 9 महिन्यांच्या आधी जन्मलेले आहे काय?

त्याचे डोळे आणि दृष्टी तपासण्यास मदत करा

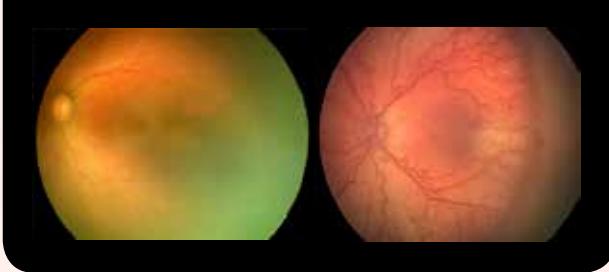

वेळे आधी जन्मलेल्या बाळांमध्ये अपरिपक्वतेचे दृक्पटल विकार (रेटिनोपथी ऑफ प्रीमच्युरिटी) किंवा “आर.ओ.पी.” हा डोळ्यांचा एक विकार संभवू शकतो

याविषयी तुम्हाला लवकर माहित होणे महत्वाचे आहे, जेणेकरून तुम्ही तुमच्या बाळाच्या दृष्टीचे रक्षण करू शकाल

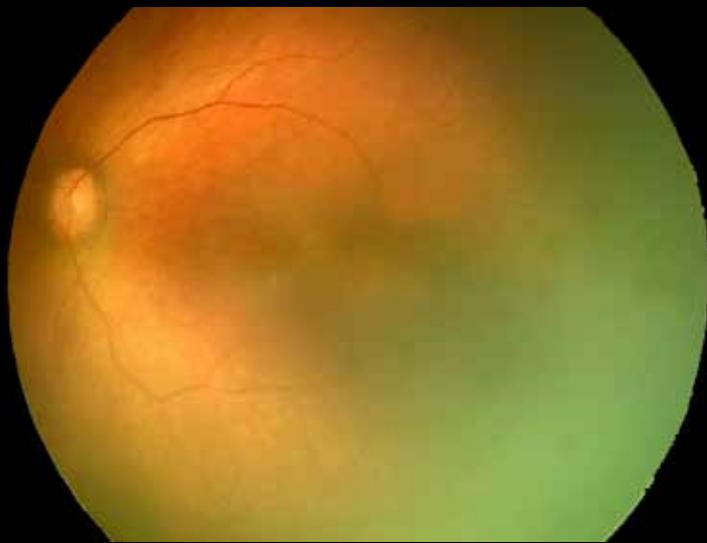

डाव्या बाजूला असलेल्या चित्रात, सुमारे सरळ असलेल्या रक्तवाहिन्यांसह, एका सामान्य, निरोगी डोळ्यामध्ये आढळणारी प्रतिमा दिसून येत आहे

उजव्या बाजूस असलेल्या चित्रात आर.ओ.पी. दिसून येते, ज्यात अपसामान्य रक्तवाहिन्या वे. ऊयावाकऊया पद्धतीने वाढताना दिसून येतात. रक्तवाहिन्यांमधून रक्तस्त्राव होऊ शकतो किंवा दृष्टीपटल खेचले जाऊ शकते, ज्यामुळे दृष्टी गमावली जाऊ शकते

जन्मलेल्या 5 बाळांपैकी सुमारे एका बाळामध्ये आर.ओ.पी. संभवू शकते परंतु बहुतेक बाळांमध्ये हे कोणत्याही उपचाराविना आपणहून बरे होते

20 बाळांपैकी सुमारे एका बाळामध्ये तीव्र स्वरूपाचा आर.ओ.पी. संभवू शकतो आणि त्याची दृष्टी वाचविण्यासाठी तत्काळ उपचाराची गरज असते

निरोगी डोळा

टार.ओ.पी. असलेला डोळा

शिशु आर.ओ.पी.सह जन्माला येत नाहीत, तर जन्मानंतर काही आ.
ठवड्यांनी ते विकसित होते

नियमितपणे आंघोळ करून नेहमी तुमची वैयक्तिक स्वच्छता राखा

तुमचा बाळाला स्पर्श करण्यापूर्वी, तुमचे हात नेहमी साबणाने व्यवस्थित धुवा आणि एका स्वच्छ टॉवेलने किंवा टिश्श्यूने काळजीपूर्वक कोरडे करा

चांगली वैयक्तिक स्वच्छता आणि स्वच्छ हात संसर्ग घटवितात, ज्यामुळे आर.ओ.पी. टाळण्यास मदत मिळते

Wash hands for
2 complete minutes
before birth &
before any
procedure

Wash hands for at
least 20 seconds
before and after
touching baby

unicef
unite for children

HAND WASHING – A SIMPLE AND EFFECTIVE METHOD FOR PREVENTION OF NOSOCOMIAL SEPSIS

Wash hands for
2 complete minutes
before entering NICU
& before any
procedure

Wash hands for at
least 20 seconds
before and after
touching baby

unicef
unite for children

तुम्ही आर.ओ.पी. टाळण्यासाठी असलेला दुसरा मार्ग म्हणजे,
स्तनपानासह त्याच्यात चांगली वाढ घडवून आणणे आहे. अप.
रिपक्व शिशु आईचे दूध चांगल्या रीतीने पचवू शकतात

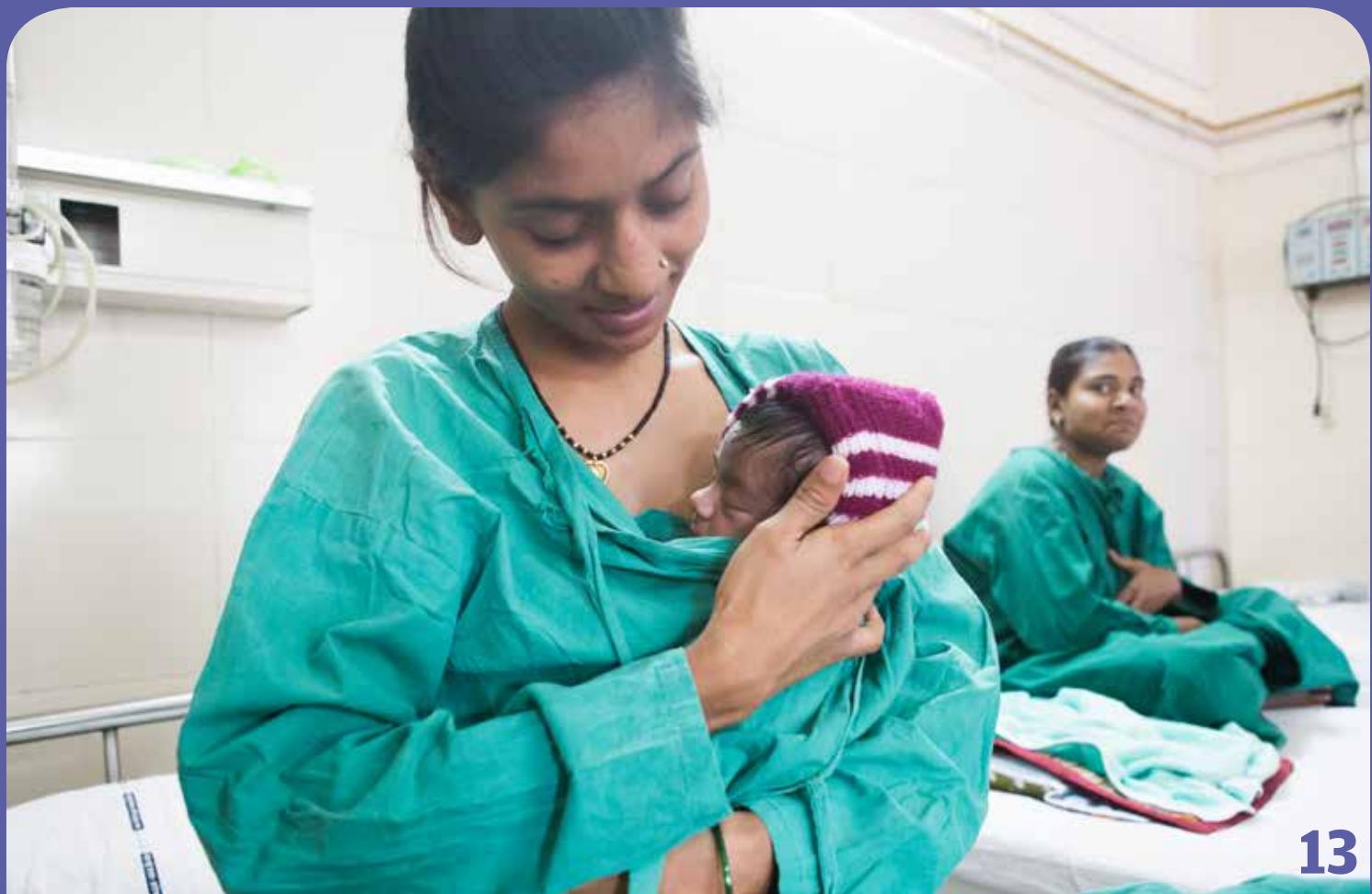
तुम्ही तुमच्या बाळाला स्वतःहून तुमचे दूध पाजू शकता काय, हे
त्या युनिटवरील परिचारिकांना विचारा. ते तुम्हाला सल्ला देतील
आणि मदत करतील

चित्रात दाखविल्याप्रमाणे तुम्ही तुमच्या बाळाला तुमच्या
छातीशी पकडून अंगावर पाजून आर.ओ.पी. टाळू शकता.
याला कांगारू मदर केअर (केएमसी) असे म्हणतात

जर तुमच्या परिचारिकांनी तुम्हाला अशाच पद्धतीने अंगावर
पाजण्यास सुचविले, तर त्याचे पालन करा. यामुळे बाळाला
उब मिळेल आणि त्याला सुरक्षित वाटेल

बाळ जर फार लवकर जन्माला आले व त्याला ऑक्सि.
जनची आवश्यकता असेल किंवा आजारी असेल, तर
आर.ओ.पी. होण्याची शक्यता जास्त असते

तुमच्या बाळाला आर.ओ.पी. असले तरी तुम्ही ते पाहू
शकता, ज्यात डोळ्याचा बाह्य भाग एकदम सामान्य दिसतो

डोळ्याच्या डॉक्टरांना विशेष उपकरण वापरून तुमच्या
बाळाच्या डोळ्यांच्या मध्ये पाहण्याची गरज असेल

Birth

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
21	22	23	24	25	26	27
2	29	30	31			

तुमच्या बाळाच्या डोळ्यांची त्याच्या जन्मापासून 30व्या दिवसापर्यंत तपासणी होणे आवश्यक आहे

तुमचे बाळ अजून दवाखान्यातच असेल, तर त्याची युनिटद्वारे तपासणी केली जाईल

तुमचे बाळ अगोदरच घरी गेले असेल, आणि तुम्हाला त्याला किंवा तिला त्या युनिटकडे परत आणण्यास सांगितले, तर तुम्ही सांगितलेल्या दिवशी आणि वेळी उपस्थित राहणे अतिशय महत्त्वाचे आहे. तुम्ही जर त्या युनिटकडे दुसऱ्या दिवशी किंवा फार उशिरा गेला, तर डोळ्यांचे तज्ज्ञ डॉक्टर तुमच्या बाळाचे डोळे तपासण्यासाठी कदाचित उपलब्ध नसू शकतात

किंवा तुम्हाला एखाद्या विशिष्ट दिवशी परीक्षणासाठी तुमच्या बाळाला एखाद्या ठराविक इस्पितळात नेण्यास सांगितले जाऊ शकते. जर असे प्रकरण असेल, तर सूचनांचे पालन करणे महत्त्वाचे असते

रजा देण्याच्या वेळी, तुमच्या बाळाला डोळ्याच्या परीक्षणासाठी परत आणण्याची गरज असेल काय ते त्या युनिटमधील परिचारिकेस किंवा डॉक्टरांना विचारून घ्या

Birth

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
21	22	23	24	25	26	27
2	29	30	31			

तुमच्या बाळाचे परीक्षण होण्यापूर्वी, त्याच्या डोळ्यांमध्ये झॉप्स टाकले जातील, ज्यामुळे डोळ्यांच्या आतील भागाचे परीक्षण करणे अधिक सोपे होईल

डॉक्टर विशेष उपकरण वापरून डोळ्यांच्या आत निरीक्षण करतील.

परीक्षणाला केवळ काही मिनिटेच लागतील. यात काहीशी अस्वस्थता होते, पण वेदना होत नाहीत. परीक्षण होताना परिचारिका तुमच्या बाळाची काळजी घेईल

परीक्षणानंतर तुमच्या बाळाच्या डोळ्यांमध्ये काय आढळून आले आणि पुढे काय करावे ते डॉक्टर किंवा परिचारिका तुम्हाला सांगतील

तुम्हाला 3 पैकी एक गोष्ट सांगितली जाईल:

तुमच्या बाळाचे डोळे पूर्णपणे निरोगी आहेत आणि आणखी परीक्षणाची गरज नाही

किंवा त्यात आर.ओ.पी. नाही, किंवा सौम्य स्वरूपाचा आर.ओ.पी. आहे, आणि पुन्हा 1–2 आठवड्यांनी डॉक्टरांना तुमच्या बाळाचे परीक्षण करावे लागेल

किंवा, क्वचितच, तुम्हाला असे सांगितले जाईल की तुमच्या बाळाला उपचाराची गरज आहे. उपचाराची गरज भासल्यास, तो काही दिवसांमध्येच केला पाहिजे

तुमचे बाळ घरी पूर्ण ठीक असले, तरी देखील तुम्हाला दिलेल्या सल्ल्याचे पालन करणे अतिशय महत्वाचे आहे. तुमच्या बाळाला उपचाराची गरज भासल्यास, तुम्हाला त्याविशायी समजाविले जाईल

तुमचा बाळाला आर.ओ.पी. झाला, मग त्याच्यावर उपचार झाले किंवा ना. हीत, तरी देखील आयुष्याच्या पहिल्या वर्षात पुन्हा डॉक्टरांनी तुमच्या बा. ळाचे परीक्षण करणे महत्वाचे आहे

तुमच्या बाळाचे डोळे आणि दृष्टी सामान्यपणे विकसित होत आहेत याची खात्री करण्यासाठी व गरज भासल्यास, पुढील उपचार देण्यासाठी हे आवश्यक आहे

याविषयी तुम्हाला दिलेल्या सल्ल्याचे पालन करा, किंवा डॉक्टरांना विचारा

तुमच्या लहान बाळाच्या डोळ्यांची आणि दृष्टीची देखभाल करण्यास मदत करा

तुमच्या बाळाला स्पर्श करण्यापूर्वी हातांची स्वच्छता राखत, कॅएमसी करत आणि तुमच्या बाळाला स्तनपान करवित आर.ओ.पी. टाळा

जन्मल्यानंतर 30 दिवसांच्या आत आर.ओ.पी.साठी तुमच्या बाळाचे परीक्षण करण्याची खात्री करा, आणि त्यानंतर तुम्हाला दिलेल्या सल्ल्याचे पालन करा

Disclaimer

The Public Health Foundation of India (PHFI) is a public private initiative that has collaboratively evolved through consultations with multiple constituencies. PHFI is a response to redress the limited institutional capacity in India for strengthening training, research and policy development in the area of Public Health. The presentation of the material in this publication does not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of PHFI or concerning the legal status of any country, territory or area, or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. All rights reserved. This edition is for limited circulation only. Copying, reproduction and dissemination of material in this information product for commercial use is prohibited. For non-commercial or educational purposes, prior written permission from PHFI will be needed and the source must be fully acknowledged and appropriate credit given.

©Public Health Foundation of India (PHFI)

Cover photo [Indian Institute of Public Health](#)

Photographs [Rajesh Pandey](#) for Indian Institute of Public Health, Hyderabad

Image of immature retina [H V Desai Hospital, Pune, Maharashtra, India](#)

Image of Plus Disease [ICEH, LSHTM, CC BY-NC 2.0](#)

Image on page 24 [Sarfraz Bin Bashar, IAPB#EyeCareEverywhere](#)

Design [Neha Vaddadi, Hyderabad, India](#)

PUBLIC
HEALTH
FOUNDATION
OF INDIA

THE QUEEN ELIZABETH
DIAMOND JUBILEE TRUST